Wychodzi raz w tygodniu.

Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

ROK XXI.

Kraków 4-go czerwca 1938

Numer 20.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEN KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Spłata długów hipotecznych listami zastawnymi.

Ustawa z dnia 5 lutego b.r. o spłacie niektórych wierzytelności hipotecznych zawierała m. in. postanowienie w odniesieniu do tych kategoryj wierzytelności, których termin odroczenia minął z dniem 1 stycznia b.r., że jeśli wierzyciel zażąda spłaty długu przed 31 grudnia 1939 r., to dłużnik ma prawo dokonać spłaty kapitału (nie odsetek) listami zastawnymi. Wymieniona ustawa nie określiła bliżej ani warunków ani zasad tych spłat, postanawiając, że będą one ustalone drogą późniejszego rozporządzenia.

W związku z tą ustawą p. minister skarbu wydał rozporządzenie, zawierające wyszczególnienie listów zastawnych oraz oznaczenie kursów po jakich mają być one przyjmowane do spłaty niektórych wierzytelności hipotecznych.

Rozporządzenie ustala, że wierzytelności zabezpieczone hipotecznie na nieruchomości miejskiej mogą być spłacane listami zastawnymi następujących instytucyj: a) towarzystw kredytowch miejskich w Częstochowie, Kaliszu, Kielcach, Lublinie, Lwowie, Łodzi, Piotrkowie, Płocku, Poznaniu, Radomiu, Warszawie i Wilnie; b) towarzystwa Kredytowego Przemysłu Polskiego; c) Akcyjnego Banku Hipotecznego we Lwowie; d) Wileńskiego Banku Ziemskiego oraz 5 i pół proc. listami zastawnymi B. G. K.

Dla wierzytelności, zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomości ziemskiej są to listy zastawne: a) Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego oraz towarzystw kredytowych ziemskich we Lwowie i Warszawie; b) Akcyjnego Banku Hipotecznego we Lwowie; c) Wileńskiego Banku Ziemskiego; d) Państwowego Banku Rolnego a ponadto 4 i pół proc. Listy Zastawne B. G. K.

Rozporządzenie ustala kurs, po jakim wierzyciele mają przyjmować listy zastawne, w granicach od 60 do 100 proc. wartości nominalnej papierów w zależności od ich kursu giełdowego. — Skala kursów spłaty jest tym wyższa, im wyższy jest kurs giełdowy, a więc np. jeśli list zastawny opiewający na 100 zł. wartości nominalnej notowany jest na giełdzie po kursie 45—47 zł, to kurs spłaty ustalony został na 60 złotych; odpowiednio przy kursie giełdowym 47—49 zł. kurs spłaty wynosi 62.50 zł., aż wreszcie przy kursie giełdowym powyżej 75 zł. dochodzi kurs spłaty do 100 proc. wartości nominalnej listu zastawnego t. zn. 100 za 100.

Należy wyjaśnić, że prawo do takiej spłaty listami zastawnymi przysługuje tylko wierzytelnościom hipotecznym, objętym ustawą z dnia 29 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. nr. 25, poz. 213) o ulgach w zakresie oprocentowania i terminów spłaty wierzytelności hipotecznych, a więc dotyczy długów powstałych przed 1 lipca 1932 r. i zahipotekowanych na nieruchomościach miejskich lub wiejskich, natomiast kaucje hipoteczne oraz wierzytelności hipoteczne wobec instytucji kredytu długoterminowego itp. są wyłączone od tego przywileju.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XXI. **Kraków, dnia 4 czerwca 1938** **Nr. 20.**

Cena abonamentu:

Abonament kwartalny	4 zł
„ półroczny	8 zł
„ roczny	16 zł

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Redakcja i administr. **Kraków, Grodzka 40.**
Telefon Nr. 132-67

Konto P. K. O. Nr. 400.342.

Ogłoszenia:

Wiersz milim. 1 szp. na okładce	40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na I str. okładki	60 groszy
Wiersz milim. 1 szp. w tekście	60 groszy

Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100
Ćwierć strony Zł 50 Ósma strony Zł 25

Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 230
Ćwierć strony Zł 120 Jedna ósma strony Zł 60

Na jakich zasadach powinien się opierać ryczałt podatku dochod.

Czego domaga się kupiectwo.

Opinia i projekt Centrali Związku Kupców.

Wprowadzenie ryczałtu w podatku dochodowym już od szeregu lat stanowiło ważki postulat sfer gospodarczych. Realizacja tego postulatu natrafiła jednak na b. poważne trudności formalno-prawnej natury. Oto ustawa o państwowym podatku dochodowym nie zawierała przepisu, który by upoważniał władze skarbowe do zryczałtowania podatku dochodowego dla drobnych płatników. Sprawa więc spała z powodu braku legitymacji prawnej dla władz skarbowych.

Jak sprawa jednak była ważna i jak ją nawet władze skarbowe doceniały — tego dowodem, że ostatnia nowela do ustawy o państwowym podatku dochodowym z dn. 9 kwietnia br. w drodze dodania art. 23 a wprowadziła do ustawy przepis, upoważniający Ministra Skarbu „do zarządzenia poboru podatku dochodowego od drobnych płatników w formie ryczałtu, w drodze ugody, bez ustalania sum dochodu w każdym poszczególnym wypadku“.

Ministerstwo, zaopatrzone w ten sposób w odpowiednią podstawę prawną, przystąpiło natychmiast do prac nad rozporządzeniem o ryczałcie w podatku dochodowym. Dnia 15 kwietnia rb. wyszła ustawa, a już w 10 dni później, bo 26 kwietnia rb. Izba Przemysłowo - Handlowa zwróciła się do wolnych organizacyj zawodowych z prośbą o opinię w tej sprawie. Tempo pracy, odpowiadając wadze zagadnienia, rzeczywiście szybkie.

Rozesłana przez Izbę Przemysłowo - Handlową ankieta porusza szereg kwestii, których sens ostateczny sprowadza się do pytania: na jakich zasadach skonstruowany być winien ryczałt podatku dochodowego.

Centrala Związku Kupców, wysondowawszy odnośnie ryczałtu podatku dochodowego opinię zainteresowanych sfer kupieckich oraz po opracowaniu zagadnienia pod względem prawnym, przedstawiła Izbie własny projekt ryczałtu podatku dochodowego. Co jest istotą tego projektu.

Centrala Związku Kupców stanęła na zasadniczym stanowisku, że ryczałt podatku dochodowego powinien być najściślej związany z ryczałtem podatku obrotowego. C. Z. K. uważa, że konieczność traktowania iunctim obu tych podatków w całej rozciągłości uzasadniają następujące argumenty:

a) jeżeli jednym z najistotniejszych zadań ryczałtu jest dążenie do zwolnienia płatnika od kłopotów, związanych z dokonaniem wymiarów, to jest rzeczą nader pożądaną, aby najważniejsze podatki — dochodowy i obrotowy wymierzane były jednocześnie. W ten sposób słaby na ogół płatnik będzie miał przed sobą prawie że obraz jego obciążenia podatkowego, co ułatwi mu kalkulację, pozwoli mu na najdogodniejsze rozplanowanie płatności podatkowych, co zwłaszcza dla mniejszych płatników duże posiada znaczenie.

b) Gospodarcza zależność pomiędzy obrotami a dochodami przedsiębiorstw nie podlega żadnej wątpliwości. Normalnie — im większy obrót, tym większy zysk i odwrotnie. Przez ścisłe związanie ry-

czałtu podatku dochodowego z ryczałtem podatku obrotowego płatnik pozbędzie się niepewności odnośnie tego, że przyszły jego dochód traktowany być może na podstawie innej sumy obrotów od tej, jaka została ustalona przy wymiarze podatku obrotowego.

c) Traktowanie iunctim ryczałtu podatku dochodowego i obrotowego ułatwi również manipulację władzom skarbowym, które za jednym razem dokonają wymiaru obydwu podatków, co niewątpliwie posiada duże znaczenie nawet ze ściśle biurokratycznego punktu widzenia.

Ustaliwszy zasadę, która konsekwentnie przemyślana doprowadziła do wniosku, że płatnik na obydwa ryczałty powinien otrzymywać nawet jeden nakaz płatniczy, C. Z. K. musiała odpowiedzieć na pytanie, w jaki sposób na tej podstawie ma być ustalany ryczałt podatku dochodowego. Na to pytanie Centrala Związku Kupców odpowiada następująco:

> „...uważamy, że dochód dla przedsiębiorstw, podlegających zryczałtowanemu podatkowi dochodowemu, powinien być zasadniczo ustalony w drodze zastosowania norm średniej dochodowości do ustalonego w drodze ryczałtu obrotu... Sam wymiar zryczałtowanego podatku dochodowego oparty być winien na skali, zawartej w art. 23 ustawy o państwowym podatku dochodowym według następującego przykładu: Płatnik zaliczony został do grupy ryczałtu podatku obrotowego, której obrót odpowiada 40.000 zł.; ustalona (względnie uzgodniona) norma dochodowości wynosi 10 proc., jego dochód równa się więc 4.000 zł., to odpowiada 18 stopniowi skali podatku dochodowego, t. j. 227 zł. podatku".

Trzecią kwestią istotną, którą przy proponowanej przez C. Z. K. konstrukcji ryczałtu podatkowego należało rozwiązać, była sprawa obrony płatnika przed wymiarami niesprawiedliwymi i sprzecznymi z zasadą art. 71 Ordynacji Podatkowej o obowiązku opierania wymiarów na materiale „faktycznym". Pod tym względem Centrala Związku Kupców stanęła na gruncie uzgadniania (ugody) co do wymiarów pomiędzy płatnikiem a urzędem skarbowym. Utrzymując logiczną konstrukcję tego projektu — związanie ryczałtu podatku dochodowego z ryczałtem podatku obrotowego oraz ustalanie zryczałtowanego dochodu na podstawie norm średniej dochodowości — Centrala Związku Kupców odnośnie ugody pomiędzy płatnikiem a władzami skarbowymi wywodzi:

> „...zasada, na mocy której ryczałt podatku obrotowego ustalany był na podstawie ugody pomiędzy podatnikiem a urzędem skarbowym, winna mieć również zastosowanie do ryczałtu podatku dochodowego z tą jednakże różnicą, że płatnik, który już doszedł do porozumienia z władzą skarbową w sprawie obrotów, będzie mógł przy rozważaniu jego dochodu kwestionować jedynie zastosowaną normę dochodowości, ustalone zaś przez władze skarbowe normy traktowane by były w tym wypadku tylko jako podstawa orientacyjna".

Nader ważną kwestią była również odpowiedź

P. T. Abonenci „Przeglądu Kupieckiego" oraz Członkowie Krak. Stowarzyszenia Kupców mogą otrzymać zniżki na nowy sezon do kina „Wanda" w Adm. „Przegl. Kupieckiego".

na pytanie: kto podlegać powinien ryczałtowi podatku dochodowego. W tej materii w projekcie Centrali Związku Kupców znajdujemy następującą odpowiedź:

„...z uwagi na rozstrzygający dla płatnika moment ułatwienia kalkulacji oraz z uwagi na to, że ryczałt podatku dochodowego łączymy z ryczałtem podatku obrotowego, należałoby zastosować ryczałt podatku dochodowego do wszystkich tych płatników, którzy opłacają ryczałt podatku obrotowego i to bez względu na to, czy dochód ich pochodzi tylko z tego jednego źródła, z którego płacą ryczałt podatku obrotowego, czy też jeszcze z innych źródeł dochodu — z tym jednakże zastrzeżeniem, że głównym źródłem dochodu płatnika będzie jego przedsiębiorstwo przemysłowe lub handlowe, zaliczone do ryczałtu podatku obrotowego".

Na powyższych zasadach oparty projekt Centrali Związku Kupców odnośnie ryczałtu podatku dochodowego zarówno z punktu widzenia gospodarczego, jak i z punktu widzenia interesów skarbu Państwa przyjąć by należało za podstawę przyszłego w tej materii rozporządzenia Ministerstwa Skarbu.

G. Z.

Wykładnia ustawy o opłatach stemplowych

ustalona przez Ministerstwo Skarbu

W związku z wygaśnięciem w dniu 31 grudnia 1937 r. mocy obowiązującej szeregu przepisów prawnych, przewidujących ulgowe stawki opłaty stemplowej, Ministerstwo Skarbu ogłosiło w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu pod poz. 288 wykładnię Nr 509, ustalającą kiedy i jakie stawki w opłatach stemplowych należy stosować w miejsce wygasłych.

W myśl wykładni tej w miejsce wygasłych niżej wymienionych przepisów:

1) rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 19 grudnia 1936 r. w sprawie opłat stemplowych, wiążących się z przejściem własności nieruchomości w toku postępowania egzekucyjnego (Dz. U. R. P. Nr 93, poz. 651), na skutek tego — począwszy od dnia 1 stycznia 1938 r. — nie może być zastosowana stawka ulgowa w wysokości 0,2 proc., przewidziana w powołanym rozporządzeniu.

W dniu 19 marca 1938 r. weszło w życie dotyczące tego samego przedmiotu rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 5 marca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 129). Na skutek powyższego stanu rzeczy, a w szczególności na mocy § 2 powołanego rozporządzenia z dnia 5 marca 1938 r., należy stosować stawki następujące: a) za czas od dnia 1 stycznia 1938 r. do 18 marca 1938 r. 4 proc. (art. 58 ust. 1 u. o. s.), b) od dn. 19 marca 1938 r. do 31 grudnia 1938 r. 0,5 proc., c) w 1939 r. 1 proc. i d) w 1940 r. 2 proc. Stawka wymieniona w zdaniu poprzedzającym zostanie zastosowana, jeżeli w okresie, z którym się wiąże, odbyła się licytacja, bądź jeżeli na dany okres przypadł ostateczny termin licytacji, na którym zostało stwierdzone niedojście jej do skutku, uprawniające wierzyciela do objęcia nieruchomości na własność.

2) rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 22 stycznia 1936 r. o opłacie stemplowej od obrotu papierów wartościowych (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 86): na skutek tego nie może być zastosowana stawka ulgowa w wysokości 0,1 proc., lecz ma być zastosowana stawka w wysokości 0.2 proc. (79 ust. 1, pkt. „a" u. o. s.) jeśli po dniu 31 grudnia 1937 r. co do papierów wartościowych o niestałym oprocentowaniu nastąpi akt obrotu, wymieniony w art.

75, a nie mający cech podanych w ust. 2 lub 3 art. 79;

3) § 1 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 stycznia 1936 r. w sprawie opłat stemplowych od spółek (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 79). Na skutek tego, nie może być zastosowana stawka ulgowa w wysokości 1 proc., lecz ma być zastosowana stawka w wysokości 2 proc. (art. 102, 105, 108, 109, 110 u. o. s.), jeżeli po dniu 31 grudnia 1937 r. nastąpiło: a) sporządzenie pisma, stwierdzającego umowę o zawiązanie spółki akcyjnej lub uchwałę o powiększeniu kapitału zakładowego spółki akcyjnej, albo umowę o zawiązanie spółki, nie będącej ani akcyjną ani spółdzielnią lub o zawiązanie zrzeszenia, którego członkowie dzielą się osiągniętym zyskiem lub umowę o powiększenie kapitału zakładowego takiej spółki bądź zrzeszenia, b) rozpoczęcie działalności w Polsce spółki bądź zrzeszenia, wymienionego w art. 108, mających siedzibę za granicą lub faktyczne powiększenie kapitału przeznaczonego do owej działalności, c) przeniesienie do Polski papierów obiegowych stanowiących dowód uczestnictwa w spółce akcyjnej lub komandytowo - akcyjnej Opłata stemplowa od wpłat na udziały, dokonanych przez członków w spółdzielni w 1937 r. ma być obliczona według stawki ulgowej w wysokości 1 proc., od wpłat zaś dokonanych po dniu 31 grudnia 1937 r. — według stawki 2 proc. przewidzianej w art. 103.

Jeżeli uchwała o powiększeniu kapitału zakładowego spółki akcyjnej została powzięta przed dniem 1 stycznia 1938 r. — to stawka ulgowa w wysokości 1 proc. ma zastosowanie w przypadkach, w których okres wyznaczony do przyjmowania wpłat na poczet podwyżki kapitału zakładowego rozpoczął się nie później niż w dniu 30 czerwca 1938 r. (§ 1 ust. 2 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów w związku z art. 2 ustawy z dnia 15 marca 1934 r. Dz. H. R. P. Nr. 29, poz. 238) (L. D. V. 6587/5 (38).

Polsko-gdańska umowa podatkowa

Ministerstwo Skarbu zwróciło ostatnio uwagę, że niektóre urzędy skarbowe odmawiają gdańskim władzom podatkowym przeprowadzenia egzekucji ich należności podatkowych, które określone są we wnioskach egzekucyjnych, jako tzw. „Gemeinsames Steuersoll“. W związku z powyższym Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że zgodnie z gdańską ustawą z 27 września 1928 r. władze podatkowe gdańskie mają prawo łączenia należności z tytułu podatków: dochodowego od osób prawnych, majątkowego, zarobkowego i obrotowego, przypadających od każdego płatnika, w jedną ogólną sumę, nazywaną „Gemeinsames Steuersoll“ i pobierania oraz przymusowego ściągania tej sumy od płatników bez obowiązku ujawnienia, jaka część tej sumy przypada na każdy z tych podatków. Zgodnie z tą ustawą, przepisy rachunkowo kasowe, obowiązujące w Gdańsku, przewidują kontowanie w księgach bierczych ogólnej należności podatkowej, przypadającej od każdego płatnika, bez rozbicia na poszczególne podatki. W związku z powyższym odpada podstawa do żądania od gdańskich władz podatkowych określenia we wnioskach egzekucyjnych sumy przypadającej na każdy poszczególny podatek. W tym stanie rzeczy Ministerstwo Skarbu poleciło, aby realizowane były bez żadnych zastrzeżeń wnioski egzekucyjne opierające się na „Gemeinsames Steuersoll“.

Równocześnie Ministerstwo Skarbu zwróciło

BILANS ROCZNY
Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Krakowa
na dzień 31-go grudnia 1937 r.

Stan czynny

	Złotych
Kasa i sumy do dyspozycji	3,100.968.37
Kupony od papierów wartościowych	161.529.96
Waluty obce	1.030.31
Papiery wartościowe	7,810.422.07
Lokaty w bankach i kasach oszczędności	4,186.096.71
Weksle zdyskontowane i pożyczki wekslowe	7,793.160.03
Rachunki bieżące otwartego kredytu	3,374.377.25
Pożyczki terminowe na zastaw pap. wartośc. i kosztowności	1,725.964.—
„ na skrypty dłużne	8,570.579.60
„ hipoteczne	22,690.051.13
Należności z tyt. układów konwersyjnych na Bank Akceptacyjny	1,811.879.60
Odsetki zaległe	1,351.312.61
Nieruchomości	3,315.062.41
Ruchomości	81.167.—
Różne aktywa	376.927.83
Sumy przechodnie	569.53
	66,351.098.41
Depozyty	3,833.814.32
Inkaso	16.553.16
Pokrycie Funduszu Emerytalnego	2,279.590.95
	72,481.056.84

Stan bierny

	Złotych
Kapitał zakładowy	200.000.—
Fundusz zasobowy	3,880.943.08
„ wyrównawczy	704.233.24
„ amortyzacji nieruchomości	219.073.80
Wkłady oszczędnościowe	56,682.866.10
Rachunki czekowe	3,452.692.—
Zobowiązania inkasowe	109.35
Różne passywa	747.679.64
Sumy przechodnie	279.076.04
Nadwyżka za r. 1937	184.425.16
	66,351.098.41
Różni za depozyty	3,833.814.32
„ „ inkaso	16.553.16
Fundusz emerytalny	2,279.590.95
	72,481.056.84

Rachunek strat i zysków za rok 1937

Straty

	Złotych
Odsetki i prowizje	3,781.289.21
Koszty handlowe	990.874.90
Adaptacje w nieruchomościach i wydatki administracyjne	100.781.35
Amortyzacja nieruchomości i ruchomości	68.028.72
Odpisy wierzytelności wątpliwych	46.295.53
Różne rozchody	227.416.35
Funduszowi wyrównawczemu za zwyżki kursowe na pap. wartośc.	697.588.38
Nadwyżka za rok 1937	184.425.16
	6,096.699.60

Zyski

	Złotych
Odsetki i prowizje	5,132.795.01
Dochody z nieruchomości	95.917.05
Odzyskane wierzytelności wątpliwe	38.213.67
Zwrot kosztów administracyjnych	10.434.31
Różne dochody	121.751.18
Zwyżki kursowe na papierach wartościowych	697.588.38
	6,096.699.60

Naczelnik rachunkowości:
(—) Prokurent Marian Dreszer

Dyrekcja Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Krakowa:

(—) Józef Dorawski *(—) Dr. Roman Bogdani* *(—) Zygmunt Józefczyk*
(—) Dr. Józef Muczkowski *(—) Inż. Karol Rolle* *(—) Dr. Stanisław Chodorowski*

Komisja Rewizyjna:

(—) Dr. Kazimierz Kumaniecki *(—) Stefan Czerwieniec*
(—) Dr. Bolesław Czuchajowski *(—) Dr. Julian Nowak* *(—) Rudolf Żak*

uwagę, że niejednokrotnie urzędy skarbowe, sporządzając wnioski egzekucyjne na należności przypadające od płatników zamieszkałych na obszarze w. m. Gdańska, nie podają dokładnie adresu płatnika. Gdańskie władze podatkowe, informując się o miejscu zamieszkania takiego płatnika w miejscowym biurze meldunkowym, natrafiają na trudności, gdy się okaże, że istnieją dwie osoby, tego samego imienia i nazwiska. W związku z powyższym Ministerstwo Skarbu uznało za celowe, aby urzędy skarbowe w odniesieniu do płatników o bliżej nieznanych adresach, podawały we wnioskach egzekucyjnych ostatni znany adres, oraz w miarę możliwości datę i miejsce urodzenia.

Kredyt bezprocentowy ma przeciwników

Echa narady w Min. P. i H.

Na odbytym niedawno w Ministerstwie Przemysłu i Handlu posiedzeniu Międzyministerialnej Komisji dla Spraw Przemysłu Ludowego, Domowego i Chałupniczego z udziałem przedstawicieli samorządu rolniczego, przemysłowo - handlowego i rzemieślniczego przedmiotem obrad była kwestia form organizacyjnych dystrybucji kredytów, przeznaczonych na ten cel. Ze względu na specjalny charakter kredytobiorcy, który osobiście nie jest zdolny do udzielenia odpowiednich gwarancyj kredytowych, a tym samym ma zamknięte źródło normalnego kredytu na rynku, dyskusja obracała się dokoła zagadnienia, w jaki sposób udostępnić drobnemu wytwórcy korzystanie z kredytu bezprocentowego i niskoprocentowego, przy stosowaniu możliwie najliberalniejszych warunków zabezpieczenia.

Z dyskusji tej zasługuje na szczególne podkreślenie fakt, że idea rozprowadzenia kredytów przez kasy bezprocentowe spotkała się z krytyką wielu uczestników konferencji. Kredyt bezprocentowy bowiem, zdaniem przeciwników kas bezprocentowych, opierając się na źródłach bądź publicznych dotacyj, bądź też płynnego elementu składek czy ofiar, nie przedstawia gwarancji stałego i równego dopływu kapitałów. Przy udzielaniu pożyczek w nikłych kwotach, przeznaczonych raczej na przetrwanie, aniżeli na cele produkcyjne, kredyt ten ma charakter w dużej mierze charatatywny i w tej formie nie może przyczynić się do zwiększenia potencji gospodarczej kredytobiorcy. Znaczenie jego tkwi głównie w dostarczaniu pomocy w chwilach wyjątkowo ciężkich, gdy zła koniunktura, załamanie się — zmusza do pracy prawie bez zysku.

Jeżeli zaś chodzi o udzielanie kredytu w kwotach większych, to przyznawanie kredytu w tej formie opiera się na niezdrowym założeniu, że kredytobiorca, operując większą sumą, nie będzie zdolny do osiągnięcia nawet tak nikłych zysków, aby pokryć niskie oprocentowanie. W rezultacie kredyt bezprocentowy na cele produkcyjne wywierać może na kredytobiorcę wpływ demoralizujący, ucząc go niewłaściwej kalkulacji i przyzwyczajając do charytatywnej pomocy.

Kronika.

WSPÓLNE CELE PUBLICZNYCH INSTYTUCYJ OSZCZĘDNOŚCIOWYCH.

W Warszawskiej Komunalnej Kasie Oszczędności pod przewodnictwem **prezesa P. K. O. dr H. Grubera** odbyło się onegdaj posiedzenie komitetu porozumiewawczego publicznych instytucyj oszczędnościowych.

Wzięli w nim udział m. in. pp. min. M. Dolanowski, prezes Strzegocki, dr Uhma, prezydent Barciszewski, prezydent dr Kocur oraz dyrektorowie

P. K. O., komunalnych kas oszczędnościowych oraz związków komunalnych kas oszczędności.

Na konferencji omówiono założenia programowe publicznych instytucji oszczędnościowych.

Kilkugodzinna dyskusja, w której zabierali głos m. in. pp. min. M. Dolanowski, prezes dr Uhma i prezydent Barciszewski wykazała **wspólność celów i poglądów na metody pracy i przyszłość publicznych instytucyj oszczędnościowych.**

OTWARCIE ODDZIAŁU P. K. O. W GDYNI.

Pocztowa Kasa Oszczędności otwiera w dniu 11 bm. Oddział w Gdyni przy ul. 3 Maja 29.

Otwarcie tego Oddziału pozwoli gdyńskim firmom na dysponowanie rachunkiem czekowym na miejscu.

Gdyńscy właściciele kont czekowych, które dotychczas były prowadzone w Warszawie lub Poznaniu, będą mogli swoje konta przenieść do Oddziału w Gdyni. Poza tym Oddział P. K. O. w Gdyni będzie załatwiał czynności bankowe, łącznie z inkasem weksli.

KOMUNIKATY IZBY PRZEMYSŁOWO - HANDLOWEJ W KRAKOWIE:

Ministerstwo Komunikacji, Kierownictwo Budowy Kanału Kamiennego Sarny, ul. Staszica 11. (L. 1433) ogłasza przetarg na dostawę:

1.800 kg blachy miedzianej w arkuszach z miedzi jednorodnej.

——o:0:o——

Zarząd Miejski w Stoł. Król. Mieście Krakowie, M. Wodociągi i Kanalizacja (Nr. 72g 1-1938) ogłasza nieograniczony przetarg na wykonanie roboty: wyłamania około 2400 m³ kamienia wapiennego o wymiarach 30×30 cm w kamieniołomie własnym M. Wodociągów i Kanalizacji na Bielanach.

Szczegóły o powyższych przetargach można otrzymać w tut. Izbie w godzinach urzędowych.

——o:0:o——

Zarząd Miejski w król. woln. M. Przeworsku (L. 34/38 Rozb. El.) ogłasza przetarg na dostawę dla Elektrowni Miejskiej generatora synchronicznego, trójfazowego na prąd zmienny, napięcie 400/231 Wolt.

Bliższe szczegóły dostarczy na żądanie Zarząd Miejski.

——o:0:o——

Uniwersytet Jagielloński w Krakowie ogłasza przetarg pisemny nieograniczony na dostawę sukcesywną węgla i koksu oraz drzewa dla Zakładów Uniwersytetu Jagiellońskiego w roku 1938/39.

Dostawa obejmuje:

1. węgla z kopalń małopolskich około 700 ton,
2. koksu pierwszorzędnej jakości około 700 ton,
3. drzewa miękkiego sosnowego wzgl. jodłowego w łupkach 1 m. długich — 60 ton,
4. drzewa miękkiego w krążkach (kółkach) 20 ton.

Węgiel i koks ma być dostarczany w ciągu okresu opałowego (wrzesień — marzec), zaś drzewo w miesiącu wrześniu br.

Oferty w zalakowanych kopertach, zaopatrzonych napisem: „Oferta na dostawę węgla, koksu i drzewa dla Zakładów Uniwersytetu Jagiellońskiego“ składać należy w Kancelarii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie ul. Gołębia 24 do dnia 15 czerwca 1938 r. do godziny 13-tej, po której nastąpi rozpoczęcie przetargu.

W ofercie należy podać gatunek i pochodzenie węgla, koksu wzgl. drzewa oraz cenę za 1 tonę loco podwórze gmachu uniwersyteckiego.

Ponadto w ofercie należy umieścić oświadczenie, że oferent zapoznał się z warunkami niniejszego ogłoszenia i jest nimi od chwili wniesienia oferty związany.

Do oferty należy dołączyć kwit na złożone w Kasie I Urzędu Skarbowego w Krakowie wadium w wysokości 5 proc. ogólnej sumy oferowanej.

Złożona oferta obowiązuje do dnia 25 czerwca 1938 r. pod rygorem utraty wadium. **Zmiana lub wycofanie oferty dopuszczalne jest przed rozpoczęciem przetargu tj. do dnia 15 czerwca godziny 13.**

Uniwersytetowi służy prawo wyboru dostawcy bez względu na cenę, rozdzielenie dostawy, tudzież uznanie, że przetarg nie dał wyniku.

Wszelkich wyjaśnień co do składania ofert udziela Kancelaria Uniwersytetu Jagiellońskiego między godziną 10—12.

Podatki w czerwcu.

W czerwcu płatne są następujące podatki:

do 5 czerwca — podatek od energii elektrycznej, pobranej przez sprzedawcę energii w czasie od 16 do 31 bm.; do czerwca tenże podatek pobrany w czasie od 1 do 15 czerwca rb.;

do 7 czerwca — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawców w maju r.b.;

do 15 czerwca — I rata zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu za 1938 r., przez drobne przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe;

do 15 czerwca — zaliczka kwartalna (za I kwartał 1938 r.) na podatek przemysłowy od obrotu, w wysokości conajmniej 1/5 kwoty podatku, wymierzonego za 1937 r. przez przedsiębiorstwa nie prowadzące prawidłowych ksiąg handlowych;

do 25 czerwca — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za 1938 r. w wysokości podatku przypadającego od obrotu osiągniętego w maju 1938 r. — przez wszystkie przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych obrotach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia, a z innych przedsiębiorstw — przez przedsiębiorstwa handlowe I. i II. kategorii oraz przemysłowe I—V kat., prowadzące prawidłowe księgi handlowe;

do 30 czerwca — I. rata (półroczna) podatku od nieruchomości za 1938 r.

Ponadto płatne są w czerwcu zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w czerwcu 1938 r.

ULGI PODATKOWE.

W celu uproszczenia i przyśpieszenia akcji wymiarowej oraz umorzeniowej, Ministerstwo Skarbu upoważniło Izby Skarbowe, okólnikiem z dnia 30 kwietnia 19383 r., do zezwolenia urzędom skarbowym na przyznanie płatnikom ulg przewidzianych w okólniku z dnia 26 lipca 1937 r., równocześnie z dokonywaniem wymiarów podatku przemysłowego od obrotu, poczynając od roku podatkowego 1937.

Jednocześnie Ministerstwo Skarbu zwolniło płatników - członków giełd mięsnych od obowiązku składania zaopiniowanych przez te giełdy podań o umorzenie 1/3 części podatku przemysłowego od obrotów osiągniętych w roku 1937, zezwalając na udzielenie wspomnianej ulgi na podstawie dostarczonych urzędom skarbowym przez giełdy mięsne odpisów pokwitowań na wpłacone przez członków danej giełdy zaliczki podatkowe. Przy zastosowaniu powyższego trybu postępowania, urzędy skarbowe winny w nakazach płatniczych podać wysokość umorzonej kwoty podatku z tytułu przyznanej ulgi i wysokość przypadającej do uiszczenia ostatecznej kwoty podatku.

Należy nadmienić, iż na podstawie powołanego powyżej okólnika z dnia 26 lipca 1937 r. płatnikom przysługuje umorzenie 1/3 części podatku przemysłowego od obrotu, przypadającego:

a) od dokonanych w okresie od dnia 1 stycznia 1936 r. do dnia 31 grudnia 1937 r. i zainteresowanych na giełdach mięsnych transakcyj kasowych artykułami, dopuszczonymi do obrotu i notowań na giełdach mięsnych oraz

b) od obrotów osiągniętych w okresie od dnia 1 stycznia 1936 r. do dnia 31 grudnia 1937 r. ze sprzedaży mięsa i przetworów mięsnych w przypadkach, gdy obroty te dotyczą artykułów mięsnych, pochodzących z zakupu towarów, wymienionych wyżej w punkcie a).

WYJAŚNIENIA KOMISJI DEWIZOWEJ.

Komisja Dewizowa ogłosiła ostatnio następujące wyjaśnienia w odniesieniu do obowiązujących przepisów dewizowych:

1. W myśl § 19 rozp. wyk., eksporter towaru (przez którego należy rozumieć tę firmę, która zgłosiła wywóz towaru za granicę i znajduje się w bezpośrednich stosunkach handlowych z zagranicznym odbiorcą) — jest obowiązany do odprowadzenia waluty eksportowej.

2. Przepisy dewizowe nie nakładają na osoby, zamieszkałe w kraju, obowiązku zgłaszania posiadanych za granicą papierów procentowych i dywidentowych. Natomiast — stosownie do § 20 rozp. wyk. — wymienione osoby zobowiązane są zaofiarować do skupu Bankowi Polskiemu lub bankowi dewizowemu, bezzwłocznie po otrzymaniu całkowitą należność za sprzedane za granicą papiery procentowe i dywidendowe oraz kupony od takich papierów.

3. W świetle obowiązujących w Polsce przepisów dewizowych wytoczenie przez cudzoziemca osobie, zamieszkałej w kraju, powództwa sądowego, jak również zasądzenia świadczenia, którego spełnienie podlega reglamentacji dewizowej — nie wymaga zezwolenia Komisji Dewizowej.

4. Wszczęcie na rzecz zamieszkałego za granicą wierzyciela egzekucji do majątku osób, zamieszkałych w Polsce, nie wymaga zezwolenia Komisji Dewizowej, natomiast wypłata wyegzekwowanych sum przez organy egzekucyjne do rąk wierzyciela lub jego pełnomocnika może nastąpić jedynie za zezwoleniem Komisji Dewizowej. Na podstawie art. 12 p. 2 dekretu dewizowego sumy takie winny być na wniosek wierzyciela wpłacone przez organy egzekucyjne do banku dewizowego na jego rachunek zablokowany.

5. Inkaso przez adwokata wierzytelności, przysługującej cudzoziemcowi, której spłata następuje w drodze egzekucji, nie podlega zawartemu w okólniku Komisji Dewizowej Nr. 24 zakazowi inkasowania należności z tytułu sprzedaży nieruchomości i praw rzeczowych na nieruchomościach.

6. Przepis, zawarty w p. III okólnika Komisji Dewizowej Nr. 24 z dnia 21 kwietnia ub. roku, zwalnia administratorów nieruchomości, stanowiących własność osób, zamieszkałych na terenie W. Miasta Gdańska — jedynie z obowiązku wpłacania dochodów, osiąganych ze wspomnianych nieruchomości, na rachunki zablokowane właścicieli, zezwalając na wpłatę tych sum na rachunki gdańskie.

Jednakże inne przepisy tego okólnika obowiązują wymienionych administratorów, a w szczególności przepis, przewidujący obowiązek składania bankom dewizowym pisemnych rozliczeń potrąceń, dokonywanych w związku z zarządem nieruchomości. Rozliczenia te należy składać wraz z oświadczeniem, przewidzianym w okólniku Komisji Dewizowej Nr. 16 przy wpłacie sum zainkasowanych na rachunki gdańskie.

Wydawca: Krakowskie Stowarzyszenie Kupców
Redaktor odpow. N. Józef Hallar
Drukarnia Józefa Fischera Kraków, Grodzka 62 — Telefon 104-12.